

روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

آرای هیات عمومی دیوان عدالت اداری
مرجع تصویب: هیات عمومی دیوان عدالت اداری
شماره ویژه نامه: ۱۶۹۸

شنبه، ۲۱ مرداد ۱۴۰۲

سال هفتاد و نه شماره ۲۲۸۳۲

رأی شماره ۲۸۴۵ هیات عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: بند ۲ بخشنامه شماره ۴۱۵۶ - ۲۴/۱/۱۴۰۱ سازمان اداری و استخدامی کشور با موضوع «امکان به کارگیری دستیار (مشاور)»، ابطال شد

۲۳/۱۳/۱۴۰۱

شماره ۰۱۰۰۱۰۹

بسمه تعالی

مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیات عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۲۸۴۵ مورخ ۲۵/۱۱/۱۴۰۱ با موضوع: «بند ۲ بخشنامه شماره ۴۱۵۶ - ۲۴/۱/۱۴۰۱ سازمان اداری و استخدامی کشور با موضوع «امکان به کارگیری دستیار (مشاور)»، ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیات عمومی و هیات‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی‌فرد

تاریخ دادنامه: ۲۵/۱۱/۱۴۰۱ شماره دادنامه: ۲۸۴۵ شماره پرونده: ۰۱۰۰۱۰۹

مرجع رسیدگی: هیات عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: آقای سجاد کریمی پاشاکی

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بند ۲ بخشنامه شماره ۴۱۵۶ - ۲۴/۱/۱۴۰۱ سازمان اداری و استخدامی کشور با موضوع «امکان به کارگیری دستیار (مشاور)»

گردش کار: شاکی به موجب دادخواستی ابطال بند ۲ بخشنامه شماره ۴۱۵۶ - ۲۴/۱/۱۴۰۱ سازمان اداری و استخدامی کشور با موضوع «امکان به کارگیری دستیار (مشاور)» را خواستار شده و در مقام تبیین خواسته به طور خلاصه اعلام کرده است:

"طرف شکایت در بند ۲ مقرر موضوع اعتراض، امکان صدور احکام انشائی و یا ابلاغ داخلی را برای دستیار و مشاور ممکن دانسته است؛ این در حالی است که:

اولاً، در بند (ه) ماده ۲۹ قانون مدیریت خدمات کشوری آمده است: تعداد پست‌های مشاور برای مقامات اجرائی مذکور در بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۷۱) حداکثر (۱۰) و برای سایر مقامات اجرائی مذکور در این ماده حداکثر (۴) و برای رؤسای مؤسسات دولتی با گستره کشوری حداکثر (۳) پست در سقف پست‌های مصوب تعیین می‌گردد. ذکر امکان صدور حکم انشایی یا ابلاغ داخلی به عنوان دستیار مستند به بند (ه) ماده ۲۹ قانون مدیریت خدمات کشوری موجب ندارد. ثانیاً، در مواد ۶ و ۷ قانون مدیریت خدمات کشوری پست سازمانی و کارمندی دستگاه اجرایی تعریف شده است و خارج از این جایگاه مشاور و دستیار قابل ایجاد نیست و نیز به استناد مواد ۵۱ و ۵۲ قانون مدیریت خدمات کشوری بکارگیری نیرو بدون مجوزات این قانون از جمله رسمی، پیمانی و قراردادی موجب ندارد. بنابراین امکان انتصاب مشاور یا دستیار خارج از کارمندان برخلاف قانون و در حکم تصرف غیر قانونی در اموال عمومی می‌باشد.

ثالثاً، وفق ماده ۳۲ قانون مدیریت خدمات کشوری هر یک از کارمندان عهده‌دار یکی از پست‌های سازمانی می‌باشند و چون به موجب بند (ه) ماده ۲۹ قانون مدیریت خدمات کشوری، مشاور پست سازمانی محسوب می‌شود، انتصاب هر یک از کارمندان به طور همزمان با حفظ پست سازمانی خود و با ابلاغ انشایی یا حکم داخلی به عنوان مشاور، به تحقق تصدی بیش از یک شغل منتهی می‌گردد.

رابعاً، هر گونه صدور حکم برای مشاور با توجه به پست سازمانی بودن می‌بایست مستفاد از ماده ۷ قانون مدیریت خدمات کشوری حسب مورد از طریق حکم یا قرارداد به کارمند تخصیص یابد بنابراین احکام داخلی یا انشائی خلاف مدلول مواد اخیرالذکر است.

خامساً، ایجاد وحدت رویه در دستگاه‌های اجرایی و صدور بخشنامه‌های موضوع این قانون در صلاحیت شورای توسعه مدیریت مستنبط از ماده ۱۱۶ قانون مدیریت خدمات کشوری محسوب می‌شود بنابراین صرف نظر از ایراد ماهوی به شرح موارد مذکور، عملاً طرف شکایت خارج از حدود اختیارات و تکالیف قانونی، نسبت به وضع مقرر مقرر معترض عنه اقدام کرده است.

سادساً، تعیین تعداد ۵ نفر مندرج در بند ۲ بخشنامه معترض عنه با منطوق اعداد مصرح در بند (هـ) ماده ۲۹ قانون مدیریت خدمات کشوری مخالف می‌باشد.

متن مقرر مورد شکایت به شرح زیر می‌باشد:

"بخشنامه شماره ۴۱۵۶ - ۲۴/۱/۱۴۰۱

«بخشنامه به تمامی دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری»

موضوع: امکان به کارگیری دستیار (مشاور)

به منظور بهره‌گیری از ظرفیت جوانان نخبه و تجارب متخصصین و ایجاد زمینه مشارکت آن‌ها در بهبود تصمیم‌سازی‌ها، متن زیر به بخشنامه شماره ۷۰۷۸۳۲ مورخ ۱۸/۱۲/۱۳۹۷ این سازمان الحاق می‌شود و مفاد قبلی تحت عنوان بند ۱ قرار می‌گیرد:

بند ۲-۱. وزراء، رؤسای سازمان‌های مستقل زیر نظر رئیس جمهور، استانداران و رؤسای مؤسسات دولتی با گستره کشوری مجازند حداکثر ۵ نفر را از طریق احکام انشائی با ابلاغ داخلی، در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط و با رعایت شرایط زیر به عنوان «دستیار/مشاور» تعیین کنند:

۱-۲. وظایف تعریف شده برای افراد مذکور، عیناً وظایف جاری یک پست یا واحد موجود در نمودار سازمانی و یا در برگرفته بخش عمده آن نباشد.

۲-۲. در خصوص این دسته از افراد، پست جدیدی ایجاد نخواهد شد.

۳-۲. این ابلاغ به صورت زمان دار و با تعیین دقیق وظایف و مسئولیت‌ها، صادر شده و متن ابلاغیه در صفحه اصلی درگاه‌های اطلاع رسانی مربوط منتشر و در دسترس عموم قرار گیرد. - معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان امور اداری و استخدامی کشور"

در پاسخ به شکایت مذکور، معاون حقوقی، مجلس و استان‌های سازمان اداری و استخدامی کشور به موجب لایحه شماره ۶۲۴۸۷-۲۳/۸/۱۴۰۱ اعلام کرده است:

"بخشنامه ۴۱۵۶ مورخ ۲۴/۱/۱۴۰۱ این سازمان در راستای ایجاد سازو کاری به منظور بهره‌گیری از ظرفیت جوانان نخبه و تجارب متخصصین بدون ایجاد پست سازمانی جدید در دستگاه‌های اجرایی کشور تدوین و برای اجرا ابلاغ شده است که نه تنها هیچ مجوزی برای توسعه ساختار ندارد بلکه ایجاد پست جدید را نیز بر اساس بند ۲-۲ منع نموده است. همانگونه که در بند ۱-۲ بخشنامه تأکید شده است وظایف تعیین شده برای عنوان دستیار/مشاور به هیچ عنوان عیناً وظایف شغل دستیار یا مشاور نمی‌باشد که مبنای ایجاد و اطلاق پست با عناوین یاد شده باشد. فلذا هیچ تعارضی با مواد ۷، ۶، ۲۹ و ۳۲ قانون مدیریت خدمات کشوری ندارد. صدور بخشنامه یاد شده، هم افزایش و توسعه ساختار و هم تعریف وظایف و مأموریت در هم پوشانی با مشاغل دیگر را منع نموده است و صرفاً در انجام فعالیت‌های خاص و موردی به وزراء، رؤسای سازمان‌های مستقل زیر نظر رئیس جمهور، استانداران و رؤسای مؤسسات دولتی با گستره کشوری اجازه استفاده از این ظرفیت به صورت زمان دار با تعریف دقیق وظایف و مسئولیت‌ها را داده است تا به منظور افزایش بهره‌وری و استفاده‌های از ظرفیت موجود در راستای اهداف سازمانی گام بردارند."

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۲۵/۱۱/۱۴۰۱ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

اولاً بخشنامه شماره ۴۱۵۶ مورخ ۲۴/۱/۱۴۰۱ سازمان اداری و استخدامی کشور به بخشنامه شماره ۷۰۷۸۳۲ مورخ ۱۸/۲/۱۳۹۷ سازمان مذکور الحاق شده و با توجه به اینکه در بخشنامه اولیه ممنوعیت صدور احکام انشائی با ابلاغ داخلی برای افراد به عنوان «مشاور» مقرر گردیده است، لذا مفاد بند ۲ بخشنامه شماره ۴۱۵۶ مورخ ۲۴/۱/۱۴۰۱ سازمان اداری و استخدامی کشور با بخشنامه‌ای که به آن الحاق شده، مغایرت دارد. ثانیاً تعداد مشاور مورد نیاز برای مقامات مختلف در بند (هـ) ماده ۲۹ قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب سال ۱۳۸۶ مشخص شده و با وجود حکم قانونی مذکور، جعل عنوان «دستیار/مشاور» در مقرر مورد شکایت و تعیین تعداد آن به میزانی متفاوت از آنچه قانونگذار تعیین کرده، خارج از حدود اختیار مرجع صادرکننده مقرر مورد اعتراض است. بنا به مراتب فوق، بند ۲ بخشنامه شماره ۴۱۵۶ مورخ ۲۴/۱/۱۴۰۱ سازمان اداری و استخدامی کشور خارج از حدود اختیار است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری